

สรุประเบียบควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

ข้อควรทราบเกี่ยวกับระเบียบควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

1. ระเบียบการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงิน

ก. กฎระเบียบ

กฎหมายแม่บทที่ใช้ในการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ได้แก่ พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 และจากการอาศัยอำนาจตาม พ.ร.บ. ดังกล่าวได้มีการออกกฎกระทรวง ประกาศ กระทรวงการคลัง และประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติ เกี่ยวกับการซื้อ ขาย แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ข. การควบคุมดูแลให้เป็นไปตามระเบียบ

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังให้ทำหน้าที่กำกับดูแลการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ โดยผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยแต่งตั้งพนักงานของธนาคารเป็นเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 เพื่อควบคุมดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน การซื้อ ขาย แลกเปลี่ยน หรือโอนเงินตราต่างประเทศทุกประเภทจะต้องกระทำกับธนาคารพาณิชย์ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจเงินตราต่างประเทศ (ธนาคารรับอนุญาต) หรือผู้ที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเงินตราต่างประเทศจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ซึ่งได้แก่ บุคคลรับอนุญาต ตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ และบริษัทรับอนุญาต ทั้งนี้ ห้ามมิให้บุคคลทั่วไปซื้อ ขาย แลกเปลี่ยน หรือโอนเงินตราต่างประเทศกับผู้ที่ไม่มีใบอนุญาตเว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินเป็นรายกรณี

ค. ระเบียบเกี่ยวกับเงินตราต่างประเทศและเงินบาท

1) เงินตราต่างประเทศ

การนำหรือโอนเงินตราต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทยทำได้ไม่จำกัดจำนวน แต่เมื่อนำเงินตราต่างประเทศเข้ามาแล้ว ต้องขายหรือฝากเงินตราต่างประเทศนั้นกับธนาคารรับอนุญาตที่ตั้งอยู่ในประเทศไทยภายใน 360 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้นำหรือนำเข้า ทั้งนี้ ยกเว้นบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศและชาวต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวไม่เกิน 3 เดือน สถานทูตต่างประเทศและผู้ได้รับเอกสิทธิ์ทูต ทบวงการชำนัญพิเศษแห่งองค์การสหประชาชาติ องค์การหรือสถาบันระหว่างประเทศ รวมถึงพนักงาน ผู้เชี่ยวชาญหรือบุคคลอื่นที่ปฏิบัติภารกิจเพื่อทบวงการชำนัญพิเศษ องค์การหรือสถาบันนั้นๆ ซึ่งได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกัน ในประเทศไทย

การซื้อหรือโอนเงินตราต่างประเทศออกนอกประเทศผ่านธนาคารรับอนุญาต ต้องยื่นเอกสารแสดงภาระผูกพันในต่างประเทศ โดยสามารถโอนออกได้ตามภาระหรือวงเงินที่กำหนด ทั้งนี้ ผู้ประกอบการในประเทศสามารถทำสัญญาซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าเพื่อคุ้มครองความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนกับธนาคารรับอนุญาตในประเทศไทยได้ โดยต้องมีรายได้หรือรายจ่ายที่เป็นเงินตราต่างประเทศที่จะได้รับหรือต้องชำระในอนาคต หรือมีการลงทุนในต่างประเทศ

2) เงินบาท

การนำธนบัตรเงินบาทเข้ามาในประเทศทำได้ไม่จำกัดจำนวน ส่วนการนำธนบัตรเงินบาทติดตัวออกไปยังประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐประชาชนจีน (เฉพาะมณฑลยูนนาน) และประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกับประเทศไทยได้ครั้งละไม่เกิน 2,000,000 บาท สำหรับประเทศอื่นนำออกได้ไม่เกินครั้งละ 50,000 บาท

ทั้งนี้ การนำธนบัตรเงินบาท ธนบัตรเงินตราต่างประเทศ หรือตราสารเปลี่ยนมือออกไปนอกหรือเข้ามาในประเทศ อันมีมูลค่ารวมกันเกินกว่า 450,000 บาท หรือ 15,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือเทียบเท่า ต้องสำแดงรายการต่อเจ้าหน้าที่ศุลกากรตามแบบที่กำหนด

2. บัญชีเงินฝากธนาคาร

ก. บัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศของบุคคลไทย

บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลในประเทศไทยสามารถเปิดบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศ ไว้กับธนาคารรับอนุญาตในประเทศไทย โดยการฝากหรือถอนเงินจากบัญชีมีเงื่อนไข ดังนี้

1) การฝาก

1. เงินตราต่างประเทศอันมีแหล่งที่มาจากต่างประเทศ เช่น รายได้ ค่าบริการ เงินลงทุนที่ได้รับมาจากต่างประเทศสามารถฝากได้โดยไม่จำกัดวงเงิน และไม่ต้องแสดงภาระผูกพันในต่างประเทศ
2. เงินตราต่างประเทศที่ได้จากการซื้อ แลกเปลี่ยน หรือกู้ยืมจากธนาคารรับอนุญาต สามารถนำเข้าฝากในบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศได้ ดังนี้

2.1 บัญชีแบบมีภาระผูกพัน : ฝากได้ตามภาระผูกพันที่จะต้องชำระในต่างประเทศ ทั้งนี้ ภาระผูกพันดังกล่าวให้รวมถึงการชำระคืนหนี้เงินกู้จากธนาคารรับอนุญาตด้วย

2.2 บัญชีแบบไม่มีภาระผูกพัน : ฝากได้ไม่เกิน 5 ล้านดอลลาร์สหรัฐหรือเทียบเท่าสำหรับบุคคลธรรมดา และนิติบุคคล

3. บุคคลหรือนิติบุคคลไทยฝากธนบัตรเงินตราต่างประเทศได้ไม่เกินวันละ 10,000 ดอลลาร์สหรัฐหรือเทียบเท่า

2) การถอน

1. ชำระภาระผูกพันในต่างประเทศของตน หรือธุรกิจในเครือให้แก่บุคคลในต่างประเทศ
2. ชำระหนี้เงินตราต่างประเทศของตน หรือธุรกิจในเครือให้แก่ธนาคารรับอนุญาต
3. ถอนเพื่อฝากเข้าบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศบัญชีอื่นของตน ทั้งนี้ ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขการฝากเงินตราต่างประเทศด้วย
4. ถอนเพื่อแลกเปลี่ยนเป็นเงินตราต่างประเทศสกุลอื่นก่อนฝากเข้าบัญชีสกุลอื่นของตน หรือแลกเปลี่ยนแล้วนำเงินตราต่างประเทศดังกล่าวไปชำระภาระให้แก่บุคคลในต่างประเทศหรือชำระหนี้ให้แก่ธนาคารรับอนุญาตทันที
5. ถอนเพื่อแลกเปลี่ยนเป็นเงินบาท

ทั้งนี้ อนุญาตให้นิติบุคคลที่มีแหล่งเงินได้ค่าสินค้าและบริการจากต่างประเทศสามารถโอนเงินดังกล่าวจากบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศประเภทแหล่งต่างประเทศของตนเข้าบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศของคู่ค้าในประเทศ เพื่อชำระค่าสินค้าบริการได้

ข. บัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ

บุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศสามารถเปิดบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศกับธนาคารรับอนุญาตในประเทศไทยได้ กรณีเงินตราต่างประเทศที่มีแหล่งจากต่างประเทศสามารถฝากได้โดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องวงเงิน กรณีเงินที่ฝากเข้าบัญชีได้รับชำระหนี้จากบุคคลในประเทศหรือเป็นเงินกู้จากธนาคารรับอนุญาตต้องแสดงเอกสารหลักฐานตามระเบียบ สำหรับการถอนเงินจากบัญชีสามารถทำได้โดยไม่มีข้อจำกัด

ค. บัญชีเงินบาทของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ

บุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศสามารถเปิดบัญชีเงินบาทไว้กับธนาคารรับอนุญาตในประเทศไทยได้ 2 ประเภท ดังนี้

1. บัญชีเพื่อการลงทุนในหลักทรัพย์และตราสารทางการเงินอื่น การฝากหรือถอนเงินจากบัญชีต้องเป็นไปเพื่อการลงทุนในหลักทรัพย์และตราสารทางการเงินในประเทศไทย เช่น หุ้น พันธบัตร เป็นต้น
2. บัญชีเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป การฝากหรือถอนเงินจากบัญชีต้องเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์อื่นที่ไม่ใช่เงินลงทุนในหลักทรัพย์และตราสารทางการเงิน เช่น ค่าสินค้าบริการ เงินลงทุนโดยตรง เงินกู้ยืม เงินลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น

ทั้งนี้ ยอดคงค้างในบัญชี ณ สิ้นวันสำหรับบัญชีแต่ละประเภทต้องไม่เกิน 200 ล้านบาทต่อราย และห้ามโอนเงินระหว่างบัญชีแต่ละประเภท

3. ค่าสินค้าและบริการ

ก. ค่าสินค้าออก

ผู้ส่งสินค้าออกที่มีมูลค่าตั้งแต่ 50,000 ดอลลาร์สหรัฐหรือเทียบเท่า จะต้องนำเงินค่าของส่งออกเข้ามาในประเทศทันทีที่ได้รับชำระเงินจากผู้ซื้อในต่างประเทศ ซึ่งต้องไม่เกิน 360 วันนับแต่วันที่ส่งของออก และจะต้องขายหรือฝากเงินตราต่างประเทศนั้นกับธนาคารรับอนุญาตภายใน 360 วันนับแต่วันที่ได้มาหรือนำเข้า

ข. ค่าสินค้าเข้า

ผู้นำสินค้าเข้าสามารถซื้อเงินตราต่างประเทศหรือถอนเงินตราต่างประเทศจากบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศเพื่อโอนไปชำระค่าสินค้าที่ซื้อจากผู้ขายในต่างประเทศได้โดยไม่มีข้อจำกัด และการเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตไปชำระค่าสินค้าสามารถกระทำได้โดยไม่ต้องขออนุญาตเจ้าพนักงาน

ค. ค่าบริการ

บุคคลหรือนิติบุคคลไทยที่ได้รับเงินค่าบริการจากต่างประเทศตั้งแต่ 50,000 ดอลลาร์สหรัฐหรือเทียบเท่าขึ้นไป จะต้องนำเงินเข้ามาในประเทศทันทีที่ได้รับชำระเงินจากต่างประเทศ ซึ่งต้องไม่เกิน 360 วันนับจากวันที่ทำ

ธุรกรรม และจะต้องขายหรือฝากเงินตราต่างประเทศนั้นกับธนาคารรับอนุญาตภายใน 360 วันนับแต่วันที่ได้นำหรือนำเข้า

การชำระค่าบริการให้แก่บุคคล หรือนิติบุคคลในต่างประเทศ เช่น ค่าธรรมเนียม ดอกเบี้ย เงินปันผล เงินกำไร หรือค่ารอยัลตี้ รวมถึงการโอนเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายการศึกษา สามารถกระทำได้ตามภาวะโดยแสดงเอกสารหลักฐานต่อธนาคารรับอนุญาต สำหรับการซื้อเงินตราต่างประเทศเพื่อนำติดตัวไปเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศ สามารถทำได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

4. เงินลงทุนจากต่างประเทศ

นักลงทุนต่างชาติสามารถโอนเงินเข้ามาลงทุนในประเทศไทยได้โดยไม่มีข้อจำกัดทั้งการลงทุนโดยตรง การลงทุนในหุ้น หรือตราสารทางการเงินในประเทศไทย โดยเมื่อนำเงินเข้ามาแล้ว จะต้องขายหรือฝากเงินตราต่างประเทศนั้นกับธนาคารรับอนุญาตภายใน 360 วันนับแต่วันที่ได้นำหรือนำเข้า การส่งคืนเงินลงทุน หรือเงินกู้จากต่างประเทศ เป็นกรณีที่สามารถทำได้ โดยต้องแสดงเอกสารหลักฐาน สำหรับในกรณีการส่งคืนเงินทุนให้แสดงเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น หลักฐานการขายหุ้น หรือการโอนกรรมสิทธิ์ หรือกรณีการคืนเงินกู้ต้องแสดงเอกสารการนำเงินกู้เข้า และสัญญาเงินกู้ เป็นต้น

5. การโอนทุนออกของบุคคลไทย

ก. การลงทุนหรือให้กู้ยืมในต่างประเทศ

1. นิติบุคคลสามารถส่งเงินไปจัดตั้งหรือเข้าร่วมลงทุนในกิจการที่ต่างประเทศ โดยมีสัดส่วนการถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไป หรือส่งเงินไปลงทุนหรือให้กู้ยืมแก่กิจการในเครือที่ต่างประเทศได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม
2. นิติบุคคลสามารถส่งเงินเพื่อให้กู้ยืมแก่กิจการที่ต่างประเทศซึ่งไม่ใช่กิจการในเครือได้ไม่เกินปีละ 50 ล้านดอลลาร์สหรัฐหรือเทียบเท่า
3. บุคคลธรรมดาสามารถส่งเงินไปจัดตั้งหรือเข้าร่วมลงทุนในกิจการที่ต่างประเทศ โดยมีสัดส่วนการถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไป หรือลงทุนหรือให้กู้ยืมแก่กิจการในเครือที่ต่างประเทศของกิจการดังกล่าวได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

ทั้งนี้ การส่งเงินไปลงทุนหรือให้กู้ยืมดังกล่าว จะต้องเป็นเงินตราต่างประเทศเท่านั้น ยกเว้นกรณีที่ลงทุนหรือให้กู้ยืมแก่กิจการในประเทศเวียดนาม หรือประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกับไทย เพื่อที่จะนำไปใช้เพื่อการค้าหรือการลงทุนในไทยหรือในประเทศดังกล่าว ให้ลงทุนหรือให้กู้ยืมเป็นเงินบาทได้

ข. การลงทุนในหลักทรัพย์ในต่างประเทศ

1. ผู้ลงทุนสถาบัน ได้แก่ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ สำนักงานประกันสังคม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนรวม (ไม่รวมกองทุนส่วนบุคคล) ผู้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ บริษัทประกันชีวิตและประกันวินาศภัย สถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้ง นิติบุคคลไทยที่มีสินทรัพย์ตั้งแต่ 5,000 ล้านบาท บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า สามารถลงทุนในหลักทรัพย์ในต่างประเทศ หรือหลักทรัพย์สกุลเงินตราต่างประเทศที่ออกหรือเสนอขาย

ในไทยได้ไม่จำกัดจำนวน ทั้งนี้ ต้องไม่เกินวงเงินที่หน่วยงานกำกับดูแลผู้ลงทุนและคณะกรรมการหรือผู้มีอำนาจบริหารของผู้ลงทุนกำหนด

2. นิติบุคคลไทยหรือบุคคลไทย ที่มีเงินฝากหรือเงินลงทุนในหลักทรัพย์และอนุพันธ์รวมตั้งแต่ 50 ล้านบาท แต่ไม่ถึง 100 ล้านบาท และ 100 ล้านบาทขึ้นไป (Qualified investor) สามารถลงทุนในหลักทรัพย์ในต่างประเทศ หรือ หลักทรัพย์สกุลเงินตราต่างประเทศที่ออกหรือเสนอขายในไทย โดยไม่ต้องผ่านตัวแทนการลงทุนในประเทศได้ในวงเงินไม่เกิน 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และ 5 ล้านดอลลาร์สหรัฐต่อรายต่อปี ตามลำดับ

3. บุคคลทั่วไปสามารถลงทุนในหลักทรัพย์ในต่างประเทศ หรือหลักทรัพย์สกุลเงินตราต่างประเทศที่ออกหรือเสนอขายในไทย โดยต้องเป็นการลงทุนผ่านตัวแทนการลงทุนในประเทศ เช่น บริษัทหลักทรัพย์ ธนาคารพาณิชย์ ผู้จัดการกองทุนส่วนบุคคล และตัวแทนสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามเกณฑ์และวงเงินที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) กำหนด

ค. การโอนเงินเพื่อวัตถุประสงค์อื่น

1. การส่งเงินเพื่อซื้อสังหาริมทรัพย์ในต่างประเทศ ให้ทำได้ไม่เกิน 50 ล้านดอลลาร์สหรัฐหรือเทียบเท่าต่อรายต่อปี

2. การส่งเงินของตนที่ย้ายถิ่นฐานไปอยู่ต่างประเทศเป็นการถาวร การส่งเงินให้ญาติ หรือให้แก่ผู้รับมรดกซึ่งมีถิ่นถาวรในต่างประเทศ ให้ทำได้ในแต่ละวัตถุประสงค์ไม่เกินวัตถุประสงค์ละ 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐหรือเทียบเท่าต่อรายผู้รับต่อปี และการบริจาคเพื่อสาธารณประโยชน์ ให้ทำได้ไม่เกินวัตถุประสงค์ละ 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐหรือเทียบเท่าต่อรายต่อปี

3. การส่งเงินเพื่อซื้อหุ้น ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น และสิทธิที่จะซื้อหุ้น ของบริษัทในเครือเดียวกันที่ต่างประเทศเพื่อเป็นการให้สวัสดิการแก่พนักงาน ให้ทำได้ไม่เกิน 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐหรือเทียบเท่าต่อรายต่อปี

6. การแจ้งรายการการทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศ

บุคคลใดซื้อ ขาย ฝาก หรือถอนเงินตราต่างประเทศกับธนาคารรับอนุญาต ต้องแจ้งรายการการทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศ ต่อธนาคารรับอนุญาต โดยเมื่อทำธุรกรรมดังกล่าวแล้ว ธนาคารจะออกหลักฐานประกอบการทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศตามที่กำหนด ให้แก่ผู้ทำธุรกรรม

ฝ่ายนโยบายและกำกับการแลกเปลี่ยนเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทย

กรกฎาคม 2562